

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м.Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Всесвітнього дня науки в ім'я миру
та розвитку, Міжнародного року
кооперативів 2025*

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Міжнародної молодіжної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 10 листопада 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

Отже, у сучасних умовах бухгалтер – це не лише обліковий спеціаліст, а й учасник системи кіберзахисту підприємства. Він відповідає за безпеку фінансової інформації, конфіденційність інформації та безперервність фінансових процесів. Саме від його обізнаності, уважності й цифрової компетентності залежить стійкість бізнесу до кіберзагроз. Підприємства, які усвідомлюють важливість ролі бухгалтера в інформаційній безпеці та забезпечують відповідні інструменти та навчання, отримують вагому конкурентну перевагу в умовах цифрової економіки.

Список використаних інформаційних джерел

1. Любимов М. О. Можливості, загрози та перспективи використання «хмарних» технологій у бухгалтерському обліку / М. О. Любимов, В. А. Кулик // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2019. – № 2 (93). – С. 40–46.
2. Муравський Володимир. Облік та кібербезпека : монографія. Тернопіль : ЗУНУ. 2023. 200 с.
3. Нестеренко, Катерина. «Правила кібербезпеки для бухгалтера: які кіберзагрози існують та як їх попередити». Фінансова Академія «Актив», 31 січня 2024. URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/pravila-kiberbezpeki-dlya-buhgaltera>.

ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

О. В. Жарова, спеціальність Облік і оподаткування, група ОА м-21

О. В. Артюх-Пасюта, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту – науковий керівник Полтавський університет економіки і торгівлі

У процесі фінансово-господарської діяльності будь-яке підприємство здійснює розрахунки за придбані товари, виконані роботи та надані послуги, а також сплачує податки, що зумовлює виникненню кредиторської заборгованості. Від точного визначення сутності цієї заборгованості залежить коректність відображення інформації через систему бухгалтерського обліку у фінансовій звітності підприємства.

Підходи до розуміння економічної суті та змісту кредиторської заборгованості у фаховій літературі досі мають неоднозначний характер.

Так, на погляд Чебанової Н. В. та Василенко Ю. А. «кредиторська заборгованість – це зобов'язання, що виникає під час

господарських відносин, та підлягає поверненню в певний строк, погашення якого призведе до зменшення економічних вигід підприємства» [9, с. 413].

У дослідженнях Сурніної К. С. кредиторська заборгованість представлена «як сума, яку повинно сплатити підприємство (організація) в установлений термін юридичним або фізичним особам (кредиторам) внаслідок отримання ним коштів в грошовій або інших формах» [8, с. 6].

Власова І. О. розглядає кредиторську заборгованість як «суму заборгованості підприємства кредиторам на визначену дату» [3, с. 8].

Гончарук Р. П. пропонує кредиторську заборгованість визначати як «складову кругообігу капіталу, котра виступає предметом обов'язкових правовідносин між боржником і його кредитором, що виникли на стадії постачання і мають гривневий еквівалент» [5, с. 49].

Кредиторська заборгованість, на думку Бутинця Ф. Ф. та Горещької, «форма розрахунку за товари і послуги, які придбають у процесі операцій компанії, що періодично повторюються і використовуються у виробництві чи для перепродажу» [1, с. 387].

С. Ф. Голов та В. М. Костюченко кредиторська заборгованість пов'язують із «сумами, які нараховуються постачальникам за купівлю у них товарів або послуг в кредит» [4, с. 320].

Поділяємо думку Партина Г. О. та Загороднього А. Г., які наголошують, що «кредиторська заборгованість – це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла у результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої у підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк» [9, с. 112].

Відповідно НП(С)БО 11 «Зобов'язання» «кредиторська заборгованість може виникати як за матеріальні цінності, виконані роботи, отримані послуги, так і за всіма видами платежів до бюджету, зокрема податками з працівників, з оплати праці (враховуючи депоновану заробітну плату), за внутрішньовідомчими розрахунками, а також за іншу заборгованість за поточними зобов'язаннями» [6].

Варто зауважити, що наявність, розмір та структура кредиторської заборгованості по-різному впливають на результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Цей вплив як з позитивного, так і з негативного боку (табл. 1).

Таблиця 1 – Вплив кредиторської заборгованості на результати фінансово-господарської діяльності підприємства

Позитивний вплив	Негативний вплив
- додаткове джерело фінансування активів та зростання обсягів діяльності підприємства; - зменшення витрат на залучення позикового капіталу; - можливості компенсації втрат від іммобілізації оборотного капіталу в дебіторську заборгованість; - отримання додаткового доходу і прибутку; - зменшення ризику втрат від інфляції тощо	- зростання величини зобов'язань; - втрати за рахунок неотриманих знижок на продукцію, товари, роботи й послуги, які підприємство купує; - нарахування штрафних санкцій за несвоєчасне погашення зобов'язань перед кредиторами; - можливості розірвання договірних відносин і втрати репутації перед партнерами; - зниження платоспроможності і фінансової стійкості підприємства тощо

Джерело: складено автором на підставі [2, с. 30].

Таким чином, підсумовуючи дослідження праць учених із цієї проблеми, пропонуємо розглядати кредиторську заборгованість як правові відносини між сторонами, що підкріплені документально підтвердженими фактами про тимчасове використання підприємством фінансових ресурсів, які йому не належать.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бутинець Ф. Ф., Горецька Л. Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. Житомир : ПП «Рута», 2003. 544 с.
2. Воронко Р. М., Гаталяк Я. С., Готра Ю. М. Сутність кредиторської заборгованості і методичні підходи до її оцінювання та контролю в цілях управління. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки.* № 81, 2025. С. 27–36
3. Власова І. О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами : автореф. канд. екон. наук : 08.06.04. Донецьк, 2005. 20 с.
4. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : посібник. Київ : Лібра, 2004. 880 с.
5. Гончарук Р. П. Сутність та класифікація кредиторської заборгованості: колізії наукових підходів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки.* 2012. № 1(59). С. 48–51.

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>.
7. Партин Г. О., Загородній А. Г. Управлінський облік: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 303 с.
8. Сурніна К. С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. ... канд. екон. наук: 08.06.04. Луганськ: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2002. 19 с.
9. Чебанова Н. В., Василенко Ю. А. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 672 с.

ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

*В. С. Крамаренко, спеціальність Економіка, аспірант;
Г. Я. Тюріна; О. С. Шевченко, спеціальність Облік і оподаткування, група ОА м-21
А. І. Мілька, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Для ефективного управління прибутком підприємств необхідне «удосконалення існуючих інструментів та підходів до управління, розробка нової інформаційно-облікової моделі, здатної оперативної та якісно задовольняти різноманітні потреби системи управління в процесі розробки та прийняття оптимальних управлінських рішень» [1].

Формування системи інформаційних показників управління прибутком підприємств «залежить від галузевих особливостей їх діяльності, організаційно-правової форми господарювання, напрямів діяльності, обсягу й рівня диверсифікації господарської діяльності, обраної облікової політики тощо».

На думку Мільки А. І. «основу інформаційного забезпечення механізму управління прибутком становлять показники фінансового обліку, що мають наступні якісні характеристики: уніфікованість (базуються на загальноприйнятих стандартизованих принципах обліку); надійність (форми звітності надаються як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам, підлягають зовнішньому контролю); доступність (інформація є зрозумілою для прийняття користувачами, які мають достатні знання та заці-